

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Прекршајни апелациони суд

2-Р4ОП 5/14

Дана 08. септембра 2014. године

Београд

Прекршајни апелациони суд у Београду, Славица Бркић као судија појединац, одлучујући по захтеву адвоката Јованке Јовић Трифуновић, пуномоћника предлагача-подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року Миленка Јовановића из Београда, а у предмету Прекршајног суда у Београду 40 Пр. бр. 41013/11, на основу чл. 8а, 8б и 8в Закона о уређењу судова (Сл. гласник РС 116/08...101/2013) и чл. 1, 17 ст. 1, 18 и 30 Закона о ванпарничном поступку (Сл. гласник РС 45/95, 55/14), дана 08. септембра 2014. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

1. УСВАЈА СЕ захтев пуномоћника предлагача и утврђује да је у поступку вођеном пред Прекршајним судом у Београду под бројем 40 Пр. бр. 41013/11 подносиоцу захтева Миленку Јовановићу из Београда повређено право на суђење у разумном року, зајемчено одредбом чл. 32 ст. 1 Устава републике Србије.

2. НАЛАЖЕ СЕ Прекршајном суду у Београду да без одлагања, а најкасније у року од месец дана од дана пријема ове одлуке, оконча поступак у предмету 40 Пр. бр. 41013/11 тако што ће Загорки Доловац доставити решење под истим бројем од 31. октобра 2013. године.

3. УТВРЂУЈЕ СЕ право подносиоца захтева на нематеријалну накнаду у износу од 20.000,00 (двадесет хиљада) динара, на терет буџетских средстава РС одређених за рад судова, које може остварити у року од 3 месеца од дана подношења захтева за исплату.

4. Решење након правноснажности ОБЈАВИТИ на сајту Прекршајног апелационог суда.

ОТПРЕМЉЕНО
16-09-2014

о б р а з л о ж е њ е

Уставном суду је дана 05. септембра 2013. године од стране адвоката Јованке Јовић Трифуновић, пуномоћника предлагача односно подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року и подносиоца захтева за покретање прекршајног поступка-оштећеног Миленка Јовановића из Београда, поднета уставна жалба која је у Уставном суду заведена под Уж. бр. 7147/2013. У битном делу жалбе наведено је следеће:

да је оштећени Прекршајном суду у Београду дана 29. августа 2011. године поднео захтев за покретање прекршајног поступка за дело учињено 18. августа исте године а да по истом до наступања застарелости права на вођење поступка тј. до 18. августа 2013. године а и након тога правноснажне одлуке нема;

да су оштећеном на овај начин повређена или ускраћена права: на судску заштиту, зајемчено одредбама чл. 22 Устава Републике Србије, на уклањање штетних последица које су настале повредом тог права, на приступ суду, на јавну расправу и право на суђење у разумном року, свако као елемент права на правично суђење из чл. 32 ст. 1 Устава РС, те

да је прекршајни суд одуговлачењем поступка допринео наступању апсолутне застарелости у овој ствари и да се због тога тражи да Уставни суд утврди да су оваквим нечињењем повређена сва наведена права, да се Прекршајном суду у Београду забрани свако даље невршење службене дужности, да се поступак врати у стање на дан подношења захтева за покретање прекршајног поступка, да се наложи да се поступак оконча, да се исти суд обавезе да одлуку Уставног суда објави у целини и без деперсонализације а о свом трошку у дневном лицу „Политика“, и да се такође обавезе на накнаду нематеријалне штете оштећеном у износу од по 500,00 динара за сваки дан почев од 29. августа 2011. године као времена подношења захтева за покретање поступка па до извршења одлуке Уставног суда, као и на накнаду материјалне штете од 75.000,00 динара за услуге адвоката за уставну жалбу, по важећој АТ

Уставна жалба је дана 26. маја 2014. године прослеђена на надлежност Прекршајном апелационом суду, затим су сагласно правом ставу Врховног касационог суда од 30. маја 2014. године списи враћени Уставном суду а од стране тог Суда поново 16. јула 2014. године упућени на надлежност Прекршајном апелационом суду, уз позивање на решење Уставног суда о преносу надлежности по захтевима за заштиту права на суђење у разумном року ШУ-353/2014 од 10. јула 2014. године. Прихватајући надлежност по делу уставне жалбе који се тиче захтева за заштиту права на суђење у разумном року Прекршајни апелациони суд је даље 01. августа 2014. године од Прекршајног суда у Београду затражио списе предмета 40 Пр. бр. 41013/11 и увидом у исте утврдио следеће чињенице и околности:

1. оштећени Миленко Јовановић из Београда је дана 29. августа 2011. године преко пуномоћника Јованке Јовић Трифуновић Прекршајном суду у Београду поднео захтев за покретање прекршајног поступка против Републичког јавног тужиоца Загорке Доловац, а због сумње да је окривљена као одговорно лице у органу јавне власти пропустила да поступи по његовом захтеву за достављање информација од јавног значаја, тражених поднеском оштећеног од 02. августа 2011. године па је, с обзиром да је рок за испуњење обавезе истекао 17. августа 2011. године, као време извршења прекршаја из чл. 46 ст. 1 тач. 8 Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја означен први дан након пропуштања овог рока-18. август 2011. године;

2. предмет је у Прекршајном суду у Београду заведен под 40 Пр. бр. 41013/11 и окривљеној најпре упућен допис да у року од 8 дана од дана пријема истог приступи у суд ради преузимања захтева за покретање поступка; тај допис сачињен је 31. октобра 2011. године али у списима нема података о томе и да је З. Доловац уручен; следећи позив (за саслушање) окривљеној је достављен 24. септембра 2012. године и по њему се именована није одазвала нити је њен изостанак оправдан;

3. дана 27. септембра 2012. године оштећеном и његовом пуномоћнику уручен је претходно сачињени допис суда којим је тражено да се захтев за покретање поступка у односу на З. Доловац уреди у смислу чл. 157 Закона о прекршајима, без навођења које је нејасноће или неправилности потребно отклонити, а по том допису пуномоћник оштећеног је поступио 28. септембра 2012. године, док Јовановић на адреси становања није пронађен-писмено је враћено са назнаком да је одсељен;

4. суд је 07. фебруара 2013. године од Одељења за правне, управне и опште послове МУП-а РС затражио извештај о адреси становања З. Доловац, даље за 05. март 2013. године заказао саслушање Тома Зорића као сведока, по ком позиву се ово лице није одазвало нити је изостанак оправдан, а потом 28. јуна 2013. године од Републичког јавног тужилаштва тражено да се изјасни које лице у том органу је имало односно има статус овлашћеног за давање информација од јавног значаја. Тужилаштво је по овом допису, примљеном 23. августа 2013. године, дана 02. септембра 2013. године обавестило суд да статус лица овлашћеног за приступ информацијама од јавног значаја у Републичком јавном тужилаштву има портпарол тужилаштва Томо Зорић;

5. поступак против окривљене затим је, уз позивање суда на правни основ садржан у чл. 216 ст. 1 тач. 1 Закона о прекршајима односно због застарелости права на његово даље вођење, обустављен 31. октобра 2013. године и та одлука уручена пуномоћнику оштећеног 03. марта 2014. године. Окривљеној Загорки Доловац решење није достављено.

Поступајући по делу уставне жалбе за који је по Закону о уређењу судова надлежан (суђење у разумном року) овај суд је најпре ценио процесне претпоставке

од којих зависи допуштеност правне заштите на тражени начин пред Прекршајним апелационим судом и установио да је захтев оштећеног-предлагача уредан, а да Прекршајни апелациони суд јесте надлежан да по захтеву одлучује јер је предмет 40 Пр. бр. 41013/11 још увек у току односно није правноснажно окончан (чл. 8а Закона о уређењу судова).

Прекршајни апелациони суд даље налази да су за само одлучивање по захтеву за заштиту права на суђење у разумном року у предметној ствари релевантне следеће одредбе:

чл. 6 Европске конвенције за заштиту људских права и с њим у вези одредбе чл. 16 ст. 2 и чл. 18 ст. 1 и ст. 3 Устава Републике Србије;

чл. 32 ст. 1 Устава којим се утврђује право сваког лица да независан, непристрасан и законом установљен суд правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка и о оптужбама против њега (право на правично суђење као начелна уставна гаранција);

чл. 8в Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова по којем се на поступак одлучивања по захтевима за заштиту права на суђење у разумном року сходно примењују одредбе Закона о ванпарничном поступку, чл. 30 ст. 2 тог Закона који упућује на сходну примену Закона о парничном поступку и чл. 10 Закона о парничном поступку о праву странке да суд о њеним захтевима и предлозима одлучи у разумном року односно да поступак спроведе без одуговлачења;

чл. 80 Закона о прекршајима према којем се поступак покреће и води на основу захтева овлашћеног органа или оштећеног, са чим у вези стоји и одредбе чл. 116 и 155, те чл. 83 тог Закона који суд обавезује да поступак спроведе без одуговлачења, али тако да то не буде на штету доношења правилне и законите одлуке;

одредбе чл. 76 Закона о прекршајима по којима право на покретање поступка застарева у року од 1 године дана од дана извршења дела, а у сваком случају када истекне двоструко трајање овог рока, осим ако посебним законом није другачије одређено, што у случају Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (по којем је поднет захтев за покретање прекршајног поступка) није случај-тај Закон засебне одредбе о застарелости права на покретање или вођење поступка не садржи.

Разматрајући поднети захтев са становишта критеријума који су значајни за одлуку о томе да ли је временски период за одлучивање суда у конкретном случају био разуман, Прекршајни апелациони суд најпре констатује да прекршајни поступак по захтеву оштећеног, поднетом 29. августа 2011. године, није покренут на законом прописани начин, а да је 31. октобра 2013. године донето решење о

обустави поступка против окривљене Загорке Доловац због застарелости права на даље вођење тог поступка.

По критеријуму сложености предмета у материјалном и процесном смислу суд налази да је реч о релативној једноставној ствари у којој није било посебно материјалних или правних питања па ни потребе за извођењем већег броја доказа, дакле врста предмета и обимност доказног поступка није утицала на његово трајање.

Оцењујући понашање подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, који је као оштећени свакако имао интерес за ефикасно решавање конкретне ствари и за којег сам предмет јесте од значаја, овај суд налази да Јовановић није допринео трајању поступка јер је, иако суд није обавестио о промени места боравка или пребивалишта па му није могао бити уручен допис којим је у септембру месецу 2012. године тражено уређење захтева, по том допису благовремено поступио његов пуномоћник Јованка Јовић Трифуновић, дакле оштећени и његов пуномоћник на правовременост предузимања радњи суда нису утицали.

У погледу поступања самог суда Прекршајни апелациони суд налази да је између времена пријема захтева (29. 08. 2011. године) и првог позива упућеног З. Доловац (31. 10. 2011. године), за који се не може установити да ли јој је уопште послат, протекао релативно кратак временски интервал, с тим што се овај период није могао одредити у односу на време покретања поступка јер решења о томе у списима нема; прва следећа радња суда предузета је тек 13. септембра 2012. године, по протску периода од готово једанаест месеци, достављањем дописа пуномоћнику оштећеног дана 27. септембра 2012. године да захтев уреди, по чему је 28. септембра 2012. године и поступљено. Истовремено је предузета и радња позивања окривљене за саслушање али на дан 24. септембра 2012. године, пре него што је захтев уређен, при чему је тај позив на адреси радног места З. Доловац уручен 26. септембра 2012. године, након датума заказаног рочишта. Дакле, од краја августа месеца 2011. године као времена пријема захтева за покретање поступка против З. Доловац па до краја септембра месеца 2012. године суд је показао изразиту неактивност-предузета је само једна радња, а од краја септембра 2012. године па до 07. фебруара 2013. године (као датума када је суд, иако је писмено З. Доловац достављено на адреси Републичког јавног тужилаштва, из нејасних разлога затражио проверу адресе окривљене), у поступању суда поново је учињена значајна пауза. Позив за сведока Тома Зорића овоме је уручен 19. фебруара 2013. године, у кратком року након покушаја провере адресе окривљене, а онда следећа радња предузета након нешто више од 4 месеца, обраћањем Републичком јавном тужилаштву ради разјашњења питања ко у том Тужилаштву уопште има статус лица одговорног за приступ у форматијама од јавног значаја, с тим што је овај допис у тужилаштву пријет 25. августа 2013. године, онда када је застарелост права на вођење поступка против З. Доловац већ била наступила. Само решење о обустави поступка због застарелости, иако донето 31. октобра 2013. године, уручено је пуномоћнику оштећеног тек 03. марта 2014. године, а З.

Доловац као лицу које је имало право на сазнање о исходу поступка достављање није ни покушано. Дакле, са изузетком повремено предузиманих радњи поступање суда било је неажурно.

На основу изложеног, Прекршајни апелациони суд утврђује да је прекршајни поступак по захтеву оштећеног трајао беспотребно дуго, непримерено околностима и чињеницама случаја, искључиво због неактивности суда тј. његовог неефикасног поступања и непоштовања правила поступка, што је довело до стања да у овој ствари правноснажне одлуке нема ни у време доношења предметног решења. Због тога је захтев пуномоћника предлагача да се утврди повреда права на суђење у разумном року основан и као такав уважен (тачка 1 изреке), а Прекршајном суду у Београду наложено да без одлагања, најкасније у року од наредних месец дана од дана пријема ове одлуке, Загорки Доловац уручи решење 40 Пр. бр. 41013/11, како је наведено у изреци решења под тачком 2.

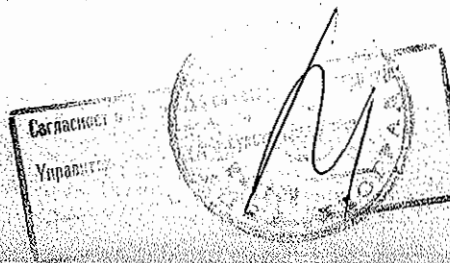
У односу на захтев за накнаду нематеријалне штете Прекршајни апелациони суд такође налази да је он основан јер је оштећени, као лице чије се лично право на слободан приступ информацијама од јавног значаја претпоставља, при повреди или ускраћивању тог права даље имао право на одговарајућа правна средства или сатисфакцију тиме што би се утврдило да је окривљена учинила прекршај (интерес за благовремено окончање поступка имала је и Загорка Доловац, али овде неактивношћу суда није разјашњено не само да ли је она или неко друго лице извршилац дела већ и да ли је прекршај учињен, у шта се Прекршајни апелациони суд није могао упуштати јер то није предмет конкретне ствари). Најкраће, пропустима суда овде је остало неразјашњено да ли су информације од јавног значаја Јовановићу недопуштено ускраћене па оштећеном није пружена она и онаква правна заштита какву закон прописује, што представља стање правне несигурности у којем се подносилац захтева нашао без свог доприноса. Прекршајни апелациони суд сматра да примерена надокнада за довођење именованог у овакав положај јесте износ од 20.000,00 динара, при чему иста није обрачуната како је пуномоћник оштећеног предложио (одредиво а не одређено, 500,00 динара по дану, почев од 29. августа 2011. године као датума подношења захтева за покретање прекршајног поступка) јер није прихватљиво да се задовољење тражи за сваки дан трајања поступка, посебно не за оно време у којем је прекршајни суд ипак предузимао одређене радње. У одлучивању о висини накнаде Прекршајни апелациони суд се делом руководио праксом Уставног суда и економско-социјалним приликама у Републици Србији а пре свега суштином накнаде нематеријалне штете те стао на становиште да одређени износ заједно са осталим мерама из овог решења представља правично задовољење несумњиво учињене повреде права на суђење у разумном року, па је одлучено као у тачки 3 изреке. Накнада се има исплатити у року од 3 месеца од датума подношења захтева за исплату, сагласно чл. 86 Закона о уређењу судова.

Пуномоћник оштећеног је кроз уставну жалбу тражио објављивање одлуке Уставног суда у дневним новинама „Политика“, о трошку Прекршајног суда у Београду. Одавде се закључује да је сврха самог предлога била упознавање

јавности са током и исходом поднетог захтева а она се, по оцени Прекршајног апелационог суда на који је надлежност за одлучивање по делу уставне жалбе пренета, на задовољавајући начин може постићи и објављивањем решења на сајту истог Суда. Дакле, захтев пуномоћника је уважен али у мери за коју суд сматра да је за испуњење тог захтева довољна, као у тачки 4 изреке.

Предмет разматрања Прекршајног апелационог суда у овој ствари био је (и могао бити) искључиво захтев за заштиту права на суђење у разумном року, као један од захтева из уставне жалбе и, како је утврђено да тај рок није поштован, одлучено да оштећеном као примерена сатисфакција припада утврђена нематеријална накнада коју прати и објављивање одлуке. По преосталом делу захтева из уставне жалбе Прекршајни апелациони суд није могао одлучивати због ненадлежности, а онда даље није решавано ни о праву на накнаду материјалне штете јер је она опредељена не за састав дела захтева који се тиче заштите права на суђење у разумном року већ за састав уставне жалбе у целини. Додатни разлог овакве одлуке стоји у чињеници да опредељени износ накнаде од 75.000,00 динара није прецизиран по тарифним бројевима из АТ да би се из њега могло установити да ли је одређен само за састављање поднеска којим се пред Уставним судом покреће поступак или и за више захтева из тог поднеска (са увећањем награде од по 50% основне награде за други и сваки даљи захтев). Међутим, Јовановићу односно његовом пуномоћнику остаје могућност да право на материјалну накнаду остварују у поступку одлучивања по преосталом делу уставне жалбе пред Уставним судом те одбачај захтева и предлога у овом делу није на штету предлагача.

Из изнетих разлога одлучено је као у изреци, сагласно чл. 8а, 8б и 8в Закона о уређењу судова.

 Сагласност
Управител
Судија
Славица Бркић

ПРАВНА ПОУКА: против овог решења дозвољена је жалба Врховном касационом суду у року од 15 дана од дана пријема истог. У односу на одлуку из тачке 1 изреке решења (налагање суду да поступак оконча у одређеном року) жалба не задржава извршење, у свему осталом има суспензивно дејство.